

6. AVRUPA TARİHİ KENTLER SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

Cambridge, 22 Eylül 1989 AVRUPA KONSEYİ

1. Belediye başkanları ve Avrupa'daki yerel ve bölgesel yönetimlerin temsilcileri, ulusal ve kentsel idari birimlerden yetkililer, Avrupa'daki tarihi kentlerin ve mimari mirasın korunmasında çalışan ulusal kurumlar ve uzmanların temsilcileri, turizm sektörü ve iş topluluğunun diğer bölümlerin temsilcileri, üniversite ve araştırma kurumu mensupları, mimarlar ve şehir tasarımcılarını da içeren yaklaşık 350 kişi 20-22 Eylül 1989 tarihinde Cambridge'de, uluslararası bir Tarihi Kentler ve Turizm Sempozyumu için toplanmışlardır;

2. Sempozyum, Avrupa Konseyi'nin çatısı altında bulunan Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Daimi Konferansı'nın Europa Nostra, İngiliz Tarihi Kentler Forumu ve Yerel Hükümet ve Birleşik Krallıktaki Uluslararası Büro ile olan işbirliği akabinde Cambridge Şehir Konseyini davetiyle düzenlenmiştir.

3. Sempozyumun amacı, özellikle yerel seviyede, tarihi kentlerin korunması ve turizmin büyümesi arasında dengenin sağlanabilmesi için ve mümkün olan durumlarda ortak çözümlerin aranması için kullanılan stratejiler üzerine bilgi alışverişi ve notların karşılaştırılmasıdır;

4. Sempozyumun konuları şunlardır:

- i. Turizm yönetimi: ticari gelişim, turizm gereksinimleri ve tarih koruması arasında daha iyi denge elde etmek.
- ii. Turistik hizmetler ve rehberlik: miras eğitimi ve birliği.
- iii. Tarihsel çevreyi yönetmede kamusal ve özel işbirliği ve çatışması
- iv. turizmin gelecekteki gelişimi ve özellikleri

5. Sempozyum, tarihi kentsel çevrenin kalitesi ile ilgili profesyonelleri ve politikacıları düzenli olarak ortak ilgi alanındaki sorunların tartışılması için bir araya getirecek, Avrupa Konseyi çatısı altında bulunan Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Daimi Konferansı tarafından düzenlenen, bir dizinin bir kısmını oluşturmaktadır.

6. Davet edilen ulusal, bölgesel ve yerel politik şahsiyetler ve profesyoneller bu konular üzerine esaslı yorumlar yapmıştır. Konular çalışma seansları sırasında incelenmiş ve Avrupa'nın değişik kasabalarında şehirlerin tarihsel özünü turizm ile uyumlu hale getirmek için yenilikçi ve yaratıcı yaklaşımların altı çizilerek vaka çalışmaları sunulmuştur. Katılımcılar tartışmaları takiben;

7. Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Daimi Konferansı'na (CLRAE), Cambridge Şehrine ve Europa Nostra'ya Sempozyumu düzenledikleri için minnetlerini sunar;

8. Romanya köylerinin yıkımı üzerine CLRAE Karar No. 204'ü (1989) hatırlatır, Avrupa Konseyi üye ülkelerde ve Romanya'daki köyler ve kentler arasında simgesel eşleştirme programı için desteklerinin altını çizerek;

9. Şimdiki neslin, gelecek nesle aktarılması gereken Avrupa'nın tarihi mirasının emanetçisi olduğunu göz önünde bulundur;

10. Turizmin Avrupa'da gelişen bir sanayi olduğunu ve Avrupa'nın tarihi kentlerinin artan ve çoğu zaman tehlikeli miktarda ziyaretçi aldığını kaydeder;

11. Ziyaretçilerin sadece geleneksel tarihi merkezler tarafından cezp edilmediğini fakat ayrıca, programlara veya kentsel yeniden yapılanmaya başarılı bir şekilde girişen daha eski bölgeler tarafından da çekildiklerini kaydederek;

12. Tarihi kentlerin özgün nitelikleri, bütünlükleri ve bireyselliklerine saygı duyulması gerektiğine ve turizmden gelecek herhangi bir ekonomik çıkar göz önünde bulundurulurken tarihi merkezleri korumaya öncelik verilmesi gerekliliğine ve böyle faydaların tarihi dokuya zarar verme pahasına feda edilmeden yapıldığına emin olunması gerektiğine inanır;

13. Turizmin gelişmesinin, tarihi şehrin boyutlarındaki, işlevindeki ve konumundaki farklılıklara bağlı olarak hem olumlu hem de olumsuz yönleri var olduğunu ve bazı yönetimlerin turizmi çekmek isterken diğerlerinin kontrol etmek istediğini kaydeder;

14. Turizmin, şunlar da dâhil olmak üzere bazı faydalar getirebileceğini kaydeder:
- artan refah, gelişmiş istihdam koşulları ve bölgede oturanlara yönelik kolaylıkların genişlemesi;
- artırılmış topluluk ruhu: ziyaretçilerin memnuniyeti, yerleşikleri tarihi şehirlerin kalitesi ve değeri hakkında daha bilinçli yapar
- korumaya yatırım: tarihi binaları korumaya ve çevreyi geliştirmeye harcanan paranın, inşaat sanayine, uzman zanaatlarda ve gençlerdeki işsizliğin azaltılmasına faydalı geri dönüş etkisi vardır.
- tarihi binaların ve alanların sürekliliğini söz konusu alan ve binalar için uygun işlevler bularak teşvik etmek ve özel mal sahiplerine şehir içlerinde yatırım yapmanın değerini göstermek;

15. Artan turizmin, süresiz olarak gerginliğe dayanamayacak olan tarihi doku üzerinde hatırı sayılır bir baskı yapabileceğini dikkate alır, örneğin:
- artan miras temelli turizmin alt yapı ve sosyal maliyeti, ekonomik faydaları geçebilir;
- aşırı kalabalık ulaşım ağları, binaların şekillerinin bozulması, çöpler, kültürel dokuların bozulması, çevresel hasar ve hepsinden öteye, çok fazla derecede yol ve araç trafiği;
- eski dükkanların ve tesislerin kaybolması ve çoğu durumda düşük kaliteli dükkanlar ve hızlı yeme içme yerleri gelmesi.

Bu düşüncelerin ışığında katılımcılar:

16. Ulusal, bölgesel ve yerel yönetimlere şunları yapmaları için çağrıda bulunurlar:

17. Tarihi kentleri ve bölgelerini, turistler ve sakinleri için çekici kılarak istihdam, ev alım satımı, alışveriş ve diğer hizmet merkezleri olarak koruma stratejilerinin, yerel yönetimler, ticari ve diğer örgütler, kent kültür toplulukları, gönüllü sektör ve turizm sektörünün temsilcilerinin işbirliği içerisinde planlamasını teşvik etmek;

18. Diğerlerinin yanında, çevre bölgelerdeki turizm olanaklarını ilerletmek için stratejiler belirlemek, tarihi kentler için hazırlanmış özel bir turizm yönetimi planı sunmakla ilgilenen çeşitli taraflarla işbirliği yapmak; alışveriş ve koruma politikaları arasındaki ilişkiyi keşfetmek, eğitim makamlarına danışılmış olarak okul terimlerinin yeniden düzenlenmesi ve mimari, kültürel miras ve yapıları çevre üzerine okul müfredatı geliştirmek; tarihsel çevreyi yerel halk ve ziyaretçiler için geliştirmek;

19. Turistler ve turizmden fayda sağlayanların özellikle özel sektörün, turizmin tarihi mekânlar üzerindeki olumsuz etkilerinin tüm masraflarını tam ödediklerinden emin olunması ve ayrıca turizmden gelen kârların, yerel topluma da fayda sağladığından, tarihi çevrenin kalitesini artırdığından ve turizm sektöründe çalışanların çalışma koşullarını iyileştirmeye yardımcı olduğundan emin olunacak politikaların tasarlanması (ör. Mali önlemler)

20. Bir dizi belirgin çareler bulunması, örneğin:
- araç trafiği için yüksek park ücretleri de dâhil olmak üzere radikal trafik yönetimi önlemleri ve tur işletmecilerinin tarihi merkezler üzerinde bıraktıkları etkilerin bedellerin tam olarak ödediklerinden emin olunacak önlemler almak;

- ziyaretçilerin bilgilerini, aldıkları zevki ve böylece tarihsel ürün ve kentlere olan saygılarını arttırmak için bilgilendirme ve rehberlik hizmetlerini geliştirmek, halihazırda kullanılan hizmetleri daha fazla ziyaretçiye ulaştırmak.
- talebin düşük olduğu zamanlarda yapılan ziyaretler ve tarihi merkezlerin çevre bölgelerine yapılan ziyaretler için programlar geliştirmek;

21. Yerel yönetimlerle, ortak ilgi konularında iletişim kurmak için yeni daireler ve forumlar kurmak ve bu sayede tarihi kentlerin yönetimine kurumsal bir yaklaşımı teşvik etmek.

22. Daha geleneksel tarihi çevreler üzerindeki baskıyı azaltmak amacıyla, daha eski kentsel çevrenin daha çekici hale getirmek için yeniden canlandırılma politikaları benimsemek;

23. Turizm ve tarihi alanlar konusuna yeni yaklaşımlar getirmeye yönelik bir dizi Avrupa Konseyi girişimlerini doğrudan desteklemek. Girişimler şunlardır:

- a. Avrupa Arkeolojik Miras Günü: özel mal sahiplerini, göreceli bilinmeyen tarihi binaları her yılın belirlenmiş bir gününde kamuya açmaları için teşvik etmek ve böylece insanlara tarihi cazibelerin çeşitliliğinin düşündüklerinden daha fazla olduğunu göstermek ve geleneksel tarihi bina ve alanlardaki baskıyı azaltmak;
- b. Avrupa kültürel güzergahlar programı: Avrupa mimari mirasının göreceli bilinmeyen yönleri üzerine dikkat çekmek için belirli temaları (ör. hacıyolları, Barok yollar, ipek yolu gibi) kullanır.

24. Avrupa Konseyi'ni ve özellikle Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimleri Daimi Konferansı'nı, gelecekteki çalışma programlarını oluştururken bu kararları dikkate almaya ve aşağıdakileri yapmaya davet eder:

- şu anda hazırlanmakta olan Avrupa Kentsel Anlaşması metnine yukarıdaki düşüncelerin eklenmesi;
- Avrupa mimari mirasının yenilenmesinin farklı yollarla finansmanına yönelik programa devam edilmesi;
- Avrupa yerel ve bölgesel yönetimlerinin tarihi kentlerin yönetimi ile ilgili yasal uygulamaları üzerine karşılaştırmalı bir çalışma başlatılması;
- Avrupa'nın kentsel yetkilileri arasında teknik işbirliği programı geliştirilmesi,
- batı ve doğu Avrupa kent ve bölgelerdeki belediye liderleri arasında tarihsel çevre ile ilgili bağlantılar kurulması;

25. ulusal hükümetleri ve uluslar arası kuruluşları aşağıdakileri yapmaya davet eder;

- tarihi kentlerini korumak için fona ihtiyacı olan yerel yönetimlere kaynak yönlendirerek Avrupa tarihi mirası için ortak sorumluluğu kabul etmeye;

26. AET Komisyonunu aşağıdakileri yapmaya davet eder;

- Avrupa Turizm Yılı 1990'ı planlarken yukarıdaki önerileri göz önünde bulundurmaya;

27. Europa Nostra'yı aşağıdakileri yapmaya davet eder;

- yerel yönetimler ve turizm sektörü temsilcileri ile işbirliğine devam etmeye ve geliştirmeye.

Çeviren: Ahmet Akın
Asistan: Gözde Şakar